EŻAMIJIET ANNWALI TAL-*JUNIOR LYCEUM* 2008
DIRETTORAT GĦAL KWALITÀ U STANDARDS FL-EDUKAZZJONI
Taqsima ta' l-Assessjar Edukattiv

IT-TIENI SENA **STORJA** **ĦIN: Siegħa u Nofs**

Isem: ________________________ **Klassi: _______________**

1. Qabbel iż-żewġ kolonni billi tikteb in-numri fil-kaxxa. L-ewwel waħda ngħatat bħala eżempju. ***(1 x 10 = 10 marki)***

1.	San Girgor		raħal żgħir fil-Medjuevu
2.	Palazzo Falzon		akkużat bit-tixrid tal-Luteraniżmu
3.	Ħal Bajjada		attakk kbir tat-Tuneżini fuq Malta
4.	Kastell fil-ponta tal-Birgu		industrija tal-piraterija
5.	Dun Indri Axiaq		mill-familja Hohenstaufen tal-Ġermanja
6.	L-Isqof Giliberto		Żminijiet tan-Nofs
7.	1429		magħruf bħala d-Dar Normanna
8.	Is-Sibi		fejn kien joqgħod il-Kastellan
9.	Fratellanzi	**1**	knisja medjevali
10.	Federiku II		għamel ċensiment
11.	Medjuevu		għaqdiet tan-nies ta' snajja'

2. Aqra s-silta u wieġeb il-mistoqsijiet. ***(Total: 15-il marka)***

Fil-Medjuevu ir-re kien jinqeda bis-sistema fewdali biex biha jmexxi l-artijiet fis-saltna tiegħu. Din is-sistema kienet mifruxa ħafna fl-Ewropa. Is-sultan kien jagħżel u jaħtar nies ħbieb tiegħu u li jista' jafdahom biex jaraw li l-liġijiet tiegħu jiġu obduti. Bħala kumpens in-nies kellhom jagħtuhom sehem mill-frott tar-raba' li jaħdmu kif ukoll xi drittijiet fewdali oħra. Jekk ma jobdux is-sultan kien juża' l-kavallieri tiegħu biex jerġa' jġib id-dixxiplina u l-ordni.

2.1 X'kienu jissejħu n-nies li jieħdu ħsieb l-art f'isem is-sultan?

____ ***(marka)***

2.2 Kif kienet tissejjaħ l-art taħt il-ħarsien ta' dawn in-nies?

____ ***(marka)***

2.3 Semmi **tliet** prodotti tal-biedja li kienu jitkabbru fil-gżejjer Maltin fil-Medjuevu.

_______________ _______________ _______________ ***(3 marki)***

2.4 Semmi **tliet** snajja' tal-Maltin fil-Medjuevu.

_______________ _______________ _______________ ***(3 marki)***

2.5 Xi problema kellha l-biedja f'Malta f'dawk iż-żminijiet?

____ ***(marka)***

2.6 Ikteb kif il-patrijiet li ġew Malta fil-Medjuevu għenu l-edukazzjoni.

____

____ ***(2 marki)***

2.7 Minbarra l-knisja ta' San Girgor li ssemmiet fl-ewwel eżerċizzju, semmi **żewġ** knejjes medjevali oħra li għadhom jeżistu sal-lum.

________________________ ________________________ ***(2 marki)***

2.8 Semmi mod ta' kif kienu mżejna xi knejjes fil-Medjuevu.

____ ***(marka)***

2.9 Semmi dmir fewdali li kienu obbligati jagħmlu n-nies tar-raba'.

____ ***(marka)***

3. <u>Fuq karta separata ikteb paragrafu fuq TLIETA minn dawn it-temi</u>.

(5 x 3 = 15-il marka)

3.1 L-importanza tal-Lhud f'Malta fil-Medjuevu.
3.2 Il-gżejjer Maltin taħt il-ħakma ta' Federiku II.
3.3 Il-biżgħat fil-ħajja tal-Maltin fil-Medjuevu.
3.4 L-istorja folkloristika tal-"ħobż u l-ġbejniet".

4. <u>Qabbel iż-żewġ kolonni billi tikteb in-numri fil-kaxxa</u>. <u>L-ewwel waħda ngħatat bħala eżempju</u>.

(1 x 10= 10 marki)

1.	Karlu V		fortizza fuq il-ponta ta' Xebb ir-Ras
2.	San Mikiel		viċi re ta' Sqallija
3.	Sant'Iermu		eroj ta' l-Assedju
4.	Don Garzia Toledo		l-Ordni tibda toqgħod fil-Birgu
5.	Piali Paxà		mexxej Tork kontra l-Kruċjati
6.	Sulejman		attakk tal-furbani fl-1551
7.	Luqa Briffa		sultan Ottoman
8.	L'Isle Adam		fortizza fil-Birgu
9.	Dragut		ammiral tal-Flotta Torka waqt l-Assedju
10.	Saladin	**1**	ta l-gżejjer Maltin lill-Kavallieri
11.	Sant'Anġlu		fortizza fl-Isla

5. <u>Ħares lejn l-istampa u wieġeb</u>.

(Total: 15-il marka)

5.1 Dan huwa l-magħruf Leonardo da Vinci. Semmi **żewġ** affarijiet li għalihom baqa' magħruf dan il-bniedem.

____

____

___________________________________ ***(2 marki)***

5.2. F'liema pajjiż jingħad li beda r-Rinaxximent u minn hemm inxtered fl-Ewropa?

____________________________________ ***(marka)***

5.3 Semmi **żewġ** opri artistiċi li għamel l-iskultur tar-Rinaxximent Mikelanġelo.

______________________________ ______________________________ ***(2 marki)***

5.4 Liema invenzjoni għamel Gutenberg fl-1445?

____________________________________ ***(marka)***

5.5 Semmi **żewġ** konsegwenzi ta' din l-invenzjoni.

____

____ ***(2 marki)***

5.6 X'konsegwenza ġabet magħha l-invenzjoni tal-kumpass u mapep aktar dettaljati lejn tmiem is-seklu 15?

____

____ ***(2 marki)***

5.7 Liema huma ż-żewġ lingwi klassiċi li reġgħu ħadu spinta 'l quddiem fl-Ewropa fir-Rinaxximent?

______________________________ ______________________________ ***(2 marki)***

5.8 Liema bażilika importanti kienet qiegħda tinbena u tissebbaħ f'Ruma f'dak iż-żmien?

____________________________________ ***(marka)***

5.9 Għaliex jibqa' magħruf Ernando Kortes?

____ ***(2 marki)***

6. <u>Ħares lejn l-istampa u wieġeb il-mistoqsijiet.</u> ***(15-il marka)***

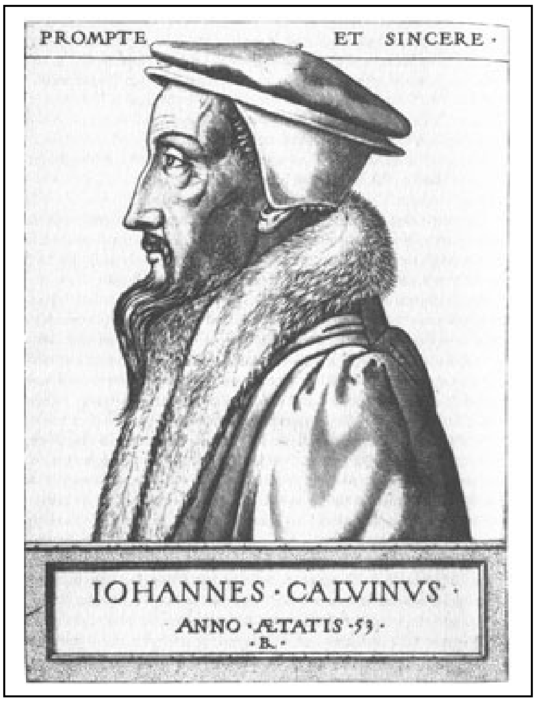

6.1 Jean Calvin (Kalvinu) kien wieħed mir-Riformaturi tal-knisja. Minn liema belt illum fl-Isvizzera kien ixandar ir-riformi tiegħu?

________________________________ ***(marka)***

6.2 X'wera Martinu Luteru meta ħaraq l-ordni li kien bagħatlu l-Papa?

____

____

________________________________ ***(2 marki)***

6.3 X'tifhem bil-kelma 'ereżija'?

____

____

____

________________________________ ***(2 marki)***

6.4 Semmi **żewġ** affarijiet li saħqet fuqhom il-Knisja Kattolika fil-Konċilju ta' Trentu.

____

____ ***(2 marki)***

6.5 Għaliex ir-reliġjon li waqqaf Luteru tissejjaħ 'il-Protestantiżmu'?

____

____ *(2 marki)*

6.6 Għaliex twaqqaf l-Ordni tal-Ġiżwiti?

____

____ *(2 marki)*

6.7 Liema qaddis kien il-fundatur ta' dan l-Ordni?

____ *(marka)*

6.8 F'liema pajjiż beda u nxtered it-tagħlim ta' Luteru?

____ *(marka)*

6.9 Semmi konsegwenza negattiva tat-tixrid tal-Protestantiżmu fl-Ewropa.

____ *(marka)*

6.10 Liema sultan daħħal il-Protestantiżmu fl-Ingilterra?

____ *(marka)*

7. <u>Ikteb fit-tul dwar WIEĦED minn dawn it-temi</u>. (Total: 20 marka)

7.1 Kif kienu mmexxija l-gżejjer Maltin fi żmien l-Aragoniżi.

7.2 L-Assedju l-Kbir ta' l-1565 kien avveniment kbir fl-istorja ta' l-Ordni ta' San Ġwann u ta' Malta. Ikteb dwar il-ġrajjiet prinċipali ta' l-Assedju u spjega x'kienet l-importanza tar-rebħa fuq it-Torok.

7.3 Is-sejba ta' artijiet ġodda fir-Rinaxximent kellha effett kbir fuq in-nies ta' l-Ewropa. Ikteb dwar l-importanza ta' dawn is-sejbiet fil-ħajja ta' l-Ewropej ta' dawk iż-żminijiet.